

Előfizetési árak:

Egy évre 5 frt — kr.
Fél évre 2 frt 50 kr.
Negyed évre 1 frt 25 kr.

Szerkesztőség:

Kuruczparti-utca 31. szám, hova a lapunk részét illető közlemények és az előfizetési pénzek is küldendők.

SZENTESI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Hirdetésekre nézve

a lap egy oldalán 24 helyre van beosztva
Egy hely ára 90 kr. Helydíj minden beiktatástól külön 30 kr.
Hirdetéseket Schönfeld A. könyvkereskedésében is felvételnek

Bermentetlen levelek csak ismert kezekről fogadhatók el.

Nyitór-ben

minden egyes sor közlése 30 kr
Kéziratok vissza nem adatnak.

Megjelen hetenként háromszor:

vasárnap, kedden és pénteken reggel
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos

SIMA FERENC.

Előfizetések elfogadhatók helyben:

Schönfeld A. könyv- és papírkereskedésében.
Ugyanitt egyes számok is kaphatók

Csemegi és Stammer.

Ez a két név Csongrádmegye kormányzatában két egész évtizeden át haladt egymás támogatásában karöltve. Mi Stammer kormányzatát kezdettől fogva rossznak, erkölcsellenesnek tartottuk, s ellene lapunk fennállása óta harcoltunk, s mert Csemegi Antal vezetése alatt állt Csongrád város adminisztrációjában ha nem is közvetlen Csemegi részéről; de az ő ellenőrzése alatt állt tisztviselők körében — különösen számadási kérdésekben — nagy foku visszaélések tüneteit láttuk, annál fogva soha egy pillanatra meg nem szüntünk ostromozni e visszaéléseket, se ezek révén megbuktatására törekedni úgy Stammernek, mint Csemegi Antal volt főszolgabírónak. S eziránt lapunk szerkesztője, mint megyei képviselő, a legnagyobb erőfeszítést fejtette ki Csongrádvármegye közgyűlésének termeiben is. S e küzdelmekkel szemben Csemegi Antal legfőbb, legerősebb támogatóját állandóan Stammer alispánban, Stammer alispán pedig Csemegiben találta. Stammer alispán nem is volt hálátlan Csemegi iránt; mert nem egyszer jelentette ki Csongrádvármegye közgyűlésében azt, hogy Csemegi Antal, mint járási tisztviselő, az egyedüli minta-hivatalfőnök Csongrádvármegyében. — Csongrádvármegye alispáni székéből Csemegi Antal részére nyújtott ezen támogatás fenntartatott egész hűséggel mindaddig, míg Csongrád városában Csemegi kezében volt a többség vezérlete s ő döntő támogatást birt nyújtani Stammer alispán részére. Tehát míg Csemegi erősen állt a nép bizalmában, addig Stammer őt mintatisztviselőnek tartotta, kinek vezetéséhez, ellenőrzéséhez és számadásaihoz semmi kétség nem férhet, s midőn Csongrádon a megyei tisztujtást megelőzte megyei képviselő választásánál a Csemegi-párt kisebbségben maradt, s a választásból a községi-párt zászlaja győzedelmesen bontakozott ki, akkor Csemegi egyszerre megszűnt minta-tisztviselő lenni. S hogy Stammer a Csemegi ellen küzdő községi-pártot, mint Csongrád többségét, megszerezhesse magának, azonnal Csemegi ellen fordult, ki a választás előtt még Stammer szerint mintatisztviselő volt. S Csemegi egyszerre, egész váratlanul Csongrádmegye közgyűlési bizottsága elé állított, mint a megyének oly főszolgabíróját, ki 13 éven át áll a megyével szemben 23000 frt közmunka követelésre nézve számadási hátralékban van. S Csemegi e miatt, a nélkül, hogy ellene a törvény szerint köteles elővizsgálat megtartott volna, állásától felfüggesztett, s vagyonára zárlat rendeltetett el.

Lapunk azon erkölcsellen politikai szín-

játékra, mely ezen esetből Stammernek a maga önző, silány közéleti karakterét oly éles körvonalakban domborítja ki, akkor nem reflektált, hanem a tiszta adminisztráció és a számadási pontosság érdekében feltétlen helyeselte a Csemegi ellen hozott közigazgatási bizottsági rendelkezést, de ezen rendelkezésből nyomban levonta azt a konzekventiát, hogy, ha Stammer alispán ellenőrző kötelességét pontosan és lelkiismeretesen teljesítette volna, akkor nem szabad annak megsejteni, hogy számadási kérdésben ily meglepetésnek legyen kitéve egy megye közönsége, s ha Balogh János fegyelmi vizsgálat alá volt vonható a szentesi árvatári sikkasztásból kifolyólag, holott az ő polgármestersége idejéből minden számadást rendben hagyott, s ezek megyeileg is fölülvizsgálva, rendben levőknek találtak és felmentéssel ellátottak, akkor mennyivel inkább fegyelmi vizsgálat volt elrendelendő Stammer ellen, ki 13 éven át elnézte, hogy 23000 frtról nincs rendszeres számadás?

Mi akkor azt mondtuk, hogy ott, hol ilyen eset létezik, egy, van több is, s aki ezeket tudva takarja, s mint az adminisztráció fekélyeit kebelén hordja és melengeti, az nem lehet a megye közhasznára és nem állhat tisztességgel egy vármegye kormányzatának élén egy percig se.

Lapunk ezen kérdésben az egyedül elfogadható pártatlan és igazságos álláspontra helyezkedett, s ez abból állt, hogy Stammer feltétlen felelős és bűnös ezen számadási kérdésben, tehát fegyelmi vizsgálat alá vonandó.

Stammer alispánnak azonban sikerült a közigazgatási bizottság által nyújtott védelem folytán kikerülni méltó büntetését, nemcsak, de ezen esetből kifolyólag, — a Csongrádvármegyének minden oldalról megtámadható adminisztrációjánál érdekelt elemek lázasan verődtek össze és tömörültek arra, számos jóknak sajnálatra méltó támogatása mellett, hogy a küszöbön álló tisztujtáson Stammer fönntartsák; mert tudták, hogy e nagy rothadó fának kidőlésével kifordulnak a megyei kormányzatnak szerte ágazott rothadó gyökerei is, s egy nagy erkölcsi tönk fog beállani a multra nézve Csongrádmegye közgyűlési bizottságára. Csemegi tiltakozott ugyan az ő megsemmisítésére célzó közigazgatási bizottsági végzés ellen, és emlegette, hogy a kérdéses közmunkaszámadási ügyben Stammer nem kevesebb felelősség terheli, mint őt; de egy elejtett ember szava kiáltó szó a pusztában, s kiáltó szóvá vált különösen az által, mert az ő megbuktatására törekvő községi párt, mely azelőtt a legszenvedélyesebben

küzdött Stammer ellen, Csemegi elejtése folytán azonnal Stammer mellé állt és elősegíté azon embernek újból való alispánválasztását, ki ellen a visszaélések és bűnök takarítása miatt 10 éven át a legelkeseredettebb harcot folytatott.

S lapunk maradt egyedül következetes mindvégig a kérdéses csongrádi számadások dolgában, fenntartván állandóan azon véleményt is, hogy a kérdéses közmunka számadási ügyben Csemegi volt főszolgabíró az, ki hivatva van megvilágítani saját reputációját oltalmazása érdekében is, hogy miként történhetik az meg, mely szerint egy alispán a legbűnösebb hanyagsággal tűrje és elnézze azt, hogy 13 éven át nincs 23000 frtról rendszeres elszámolás?

Ime, a homály kezd fölszállni ezen kérdés szövevényeiről, s az alispáni ellenőrzés s kötelességmulasztás kezd a maga tiszta valóságában napfényre jönni.

A kérdéses 23000 frt közmunka pénzben ugyanis van 2000 frt, melyet még 1876-ban adott kölcsön a vármegye Csongrád városának, s ezen 2000 frtból még mai napig sincs elszámolva 928 frt 80 kr, s most Csongrád város képviselőtestülete ezen összegnek s 1888-tól számított 6%-os kamatainak megfizetésében Csemegi Antalt, mint Csongrád városának volt polgármesterét marasztalta. Ezen marasztaló végzés ellen Csemegi Antal felebbezéssel élt, s felebbezését kinyomatta, hogy a közönségnek alkalmat nyújtson belepillanthatni ezen számadási kérdésnek Csongrádmegye alispánját feltétlen kompromittáló botrányos részleteibe. S ez a felebbezés valóban érdekes világot vet azon helyzetre, hogy minő tiszta és lelkiismeretes kezekbe van letéve Csongrádvármegyének mai kormányzata.

Elmondja ugyanis Csemegi, hogy ő felebbezéssel élt a közmunka számadás kérdésében Csongrádmegye által ellene hozott végzés megsemmisítése iránt és ebben feltárta a Stammer terhelő visszaéléseket; de Stammer sem ezen felebbezést, sem az ennek alapján keletkezett miniszteri rendeletet nem vitte a megyei közgyűlés elé. (A bűn kerül a világosságot!) Csemegi ezen felebbezésében szóról szóra a következőket mondja:

E vizsgálati eljárás alkalmával juthattam csak azon helyzetbe, hogy az alispán gonoszságát és az 1876. évi közm. ügyi számadási ügyiratoknak a levéltárból szinte bűnös összejátszás alapján, ki által történetelt elemelését kideríthettem és midőn azt reméltem, hogy azon indokból, mert pénzügyi sem a fogalmazók által kezelt 1876. évi 2000 frtos közmunka számadási ügyben, sem pedig az általam a munkások kifizetéséről vezetett 1880—1884. évi közmunkabírsági számadási ügyben nem merült föl, az alispán pedig bűnös szövetkezéssel együtt babérajain boldogságba nyughat, villámcsapásként ható

reám, Csongrádvármegye közgyűlésének a tárgysorozatába fölveve s *állandó választmány által tárgyalva sem volt* 1876. évi 2000 frtos számadási ügyből folyólag 520/890. szám alatt hozott határozata, melynek alapján, egy, a fegyelmi vizsgálati adatoktól eltérő, hamis kombináció alapján, elméletekre alapított vármegyei főszámvevői jelentésre fektetve, a behajthatlanoknak igazolt és a községi levéltárból elemelt ügyiratok tettesei kiderítése ügyében szükséges eljárás foganatba vételének elhallgatása mellett, 928 frt 80 kr. tőke és az 1888. évi szeptember hó 26-tól járó 6% kamatai megfizetésében marasztaltattam. Igen természetes volt tehát, hogy az ellen egy, minden irányban kimerítő, az ügyet minden részében felölelő ellebbezésem alapján, melyben rámutattam egy **okmányhamisítással kapcsolatos sikkasztási esetre is, mely szintén hallgatással lett mellőzve**, a nagyméltóságu m. kir. belügyminiszterium 1891. évi április hó 28-an 18484. szám alatt kibocsajtott rendelete alapján, a vármegye határozatát alapjában megsemmisítette, és midőn már valóban azt kellett képzelnem, hogy az alispán tartózkodni fog gonoszságának továbbra is érvényt szerezni, csalódásomról ismét meg kellett győződnöm, mert Csongrádvármegye alispánja az 1886-ik évi XXI. t.-c. 68. §-a a) és t) pontja rendelkezése ellenére, dacára annak, hogy május hóban rendes közgyűlés tartatott, a **közgyűlés jogainak kijátszásavai, nem vette föl a vármegyei 520/890. számú határozatot alapjában megsemmisítő miniszteri rendeletet a tárgysorozatba, mert nem találta érdekével összeegyeztethetőnek érdekszövetségéhez tartozó egyének sikkasztásait a közgyűlés tudomására hozni**, hanem majus hó 6-an elnöki uton hozott 3433. számú határozata kapcsában, utmutatásul megküldötte az érvénytelen főszámvevői jelentést, a 2000 frtos számadást és miniszteri rendeletet a községhez, hogy azon okmányok figyelembe tartása mellett, tárgyalassa le a községi előjáróság a számadási ügyet és hozzon a 928 frt 80 krajcár tárgyában is elsőfoku határozatot. De miután a mai napság minden ember megtalálja a saját ellenfelét, az alispánnak is sikerült megtalálnia, mert a 2000 frtos számadás, az említett ügyiratokkal fölszerelten, 15 napi közszemle tárgyat képezte és az ellen mindjárt az első napokban adatott be észrevétel, melyben kivántatt, hogy amennyiben az érvénytelen főszámvevői jelentés a fegyelmi vizsgálati adatokból indult ki, az alapon, hogy az ügy mibenállása tekintetében akár egyes érdeklődők, akár egyes képviselők tájékozottsággal birjanak, megkeresendő az alispán, hogy szerelje föl a közszemlére kitett számadási ügyet a

fegyelmi vizsgálati iratokkal és a főszámvevői jelentésre fektetett vármegyei határozat megsemmisítésére alapul szolgált fellebbezéssel, s habár a főtebb már említett okból megtagadta az alispán a kérelem teljesítését, mindazonáltal Csongrád közgyűlésének 10 előjárósági tagból és 6 képviselőből álló szövetkezte, — Sohlya Gyula községi jegyző előadómánya alapján, ki ellen a fegyelmi vizsgálati iratok adata; szerint be lett igazolva, hogy 1882. évben az ő kezébe fordultak meg a levéltárból elemelt ügyiratok, és hogy ő tekinthető leginkább az 1876. évi közmunka bírsági ügy kezelőjének, és hogy annak alapján ő volna a leghivatottabb a számadás elkészítésére. annak hangoztatása mellett, hogy az észrevétel alapján kivánt ügyiratok nem tartalmaznak más adatokat, mint a melyeket az érvénytelen főszámvevői jelentés igazol, elmarasztalásomat megszavazta. És most kérdem, hogy okos dolog volt-e a marasztalást keresztül erőszakolni? Az én feleletem szerint, mint alább beigazolandom, nem volt okos dolog, mert vagy számadást vizsgáló közgyűlés volt az, vagy nem; ha az volt, amit ugyan megállapítani nem, — csak azon gyakorlatban álló törvényellenes eljárásból folyólag következtetni lehet, mert mai napság Csongrádvármegye Csongrád községet tekintve, az 1886 évi XXII. t.-c. 142. §-a rendelkezése ellenére azon gyakorlat hozatott be, hogy a **hamis számadásoknak községi legelő megvizsgálása végett tartatni szokott közgyűlés elnökéül, rendszerint a csongrádi járás főszolgabírója szokott megbízást kapni és azon számadások nem igen szoktak többé napvilággal elbírálást nyerni.**

S ezek alapján kéri Csemegi Csongrádvármegye törvényhatóságát, hogy a rá nézve sérelmes végzést változtassa meg, Stammer alispán ellen pedig nyilvános visszaélés és büntakadás miatt, melyeket okmányokkal fog beigazolni, rendeljen el fegyelmi vizsgálatot.

Csemegi Antal volt főszolgabíró felebbezésében nem nevezi meg, hogy ki az az okmányhamisító és sikkasztó, kit ezen közmunka számadási ügyben Stammer alispán, mint érdek szövetkeztéhez tartozó egyént takargat, azonban a megyei adminisztráció iránt érdeklődők legnagyobb része tudja azt, hogy Stammer alispánhoz mily közel álló emberek-ről van itt szó. S magában véve az, hogy egy volt főszolgabíró, kivel szemben — mult szolgálatait tekintve — Stammernek még ma is módjában áll hivatalos hatalmának súlyát

érvényesíthetni, őt büntakarással és gonoszsággal vádolja s nemcsak írásos felebbezésében, hanem ennek kinyomatása folytán nyilvánosan, a sajtó útján is: ez Csongrádvármegye köztörvényhatóságára nézve kérelmelhető logikával utalja azon kötelességet, hogy az alispán ellen ezen ügyből fegyelmi vizsgálatot rendeljen el; mert az nem lehet, hogy Csemegi hivatalos állását veszté ezen esetből kifolyólag, Stammer pedig, kit az ellenőrzés elmulasztása mellett, okmányhamisításokkal kapcsolatos sikkasztás takarásával vádol a volt főszolgabíró, még vizsgálat alá se vétessék. S egyuttal kötelességévé teszi ez a vád Stammer alispánnak, közszolgálati tisztaságának beigazolása érdekében azt, hogy ellene sajtóperrel is védekezzen, mert ellenesetben alispáni állására ezen kérdéskör is letörülhetlenül tapad rá a hivatalos visszaélés és büntakadás vádja, mely ellen egy becsületes köztisztviselőnek minden esetben meg kell magát védelmeznie. S azt hisszük, hogy ezt tőle nemcsak a törvényhatóság, de főként az a párt követelheti meg, mely őt megválasztá s mely őt ma is támogatja. ○

— **Ki takarja itt a visszaélést?** cím alatt lapunk f. év 86-ik számában minden kommentár nélkül közöltük a Bajtai testvéreknek Varjassy István horgosi jegyző ellen Zsilinszky Mihály főispánhoz beadott azon panaszos feljelentésüket, hogy nevezett jegyző, panasztevőktől letétbe leendő elhelyezés végett 200 frtot átvett, azt letétbe nem tette, s panasztevőknek többszöri felszólalásuk dacára vissza nem fizette. Mi, panasztevők kívánságára közöltük ezen közszolgálatot érintő feljelentést minden kommentár nélkül, dacára annak, hogy a beküldött panaszos levél egész tömegét sorolta föl a visszaéléseknek; de ezeket mellőztük, egyenesen és határozottan azért, mert a horgosi jegyző Stammer alispánnak a veje, s egyáltalában nem kívántunk úgy tűnni föl, hogy ez irányban is kompromittálni igyekeznénk Stammer alispán megyei kormányzatát. Sőt lapunk következő számában kijelentettük, hogy panasztevők feljelentését azért nem kísértük kommentárral; mert a vizsgálat megejtése előtt a panasz valóságát magunkévá nem tesszük.

A Bajtai testvérek panaszaának közzétételénél szóról-szóra a beküldött közlemény szövegét hasz-

A „SZENTESI LAP” TÁRCÁJA

Mért oly borus . . .

„Mért oly borus, oly felhős homlokom
S szemem meredten mért tekint?”
— Kérdeed anyám s én el nem mondhatom,
Mi bú ért engemet megint
Egy gondolat a multba, nem csoda —
Lásd, nem valék én még boldog soha!

Kinek a lét csak vétve nyujta bért,
Miként fiadnak hajdanán —
S akit csalódás sötét szárnya ért:
Nem ülhet dicsfény homlokán.
Sirja felé téved tekintete,
Kinek a jövőbe nincs már hite.

Z. Gy.

Az ügyvéd tárcája.

— Regény két kötetben. —

Irta *Hugó Alfréd.*

A „Szentesi Lap” számára fordította:

M. MAYER IDA.

II. KÖTET.

Midőn a báró és Jenő egyedül maradtak a teremben, a báró közelebb lépett Jenőhöz, ki az

ablakmélyedésben állva, gondolataiba merülve bámult ki a szabadba.

— Van-e még valami mondani valód számomra?
— kérdé az elmélázó Jenőtől, gyöngéden megérintve vállait.

Jenő, mint nehéz álomból ébredő, előbb értetlen szavakat dadogott, majd midőn egyedül látta magát atyjával, remegő hangon kérdé:

— Te nem haragszol reám? Te nem átkozol meg, atyám? Kösönöm, ezerszer kösönöm ezt neked, ki megérted és fel tudod fogni gyermekeid érzelmeit. Kérdésedre csak egy feleletem lehet, s ez az, hogy én egyedül Katicát szeretem, Katicát, aki egyedül boldogíthat e világon s aki miatt szivesen tűröm el a főuri körök részéről a megaláztatást.

Bennő báró Jenő e szavaira fejét csóválgatá, ennek dacára arcára jóindulatu mosolyt erőltetett, s igyekezett Jenőt lebeszélni szándékáról.

— Azt hiszed tehát, — kérdé, — hogy Katica nélkül boldogtalan leszel?

— Igen, atyám.

— S ha Verhagen Katica nem annyira érzelmből, mint inkább vagyondod és rangod miatt ragaszkodik hozzád?

— Katica szerelme igaz és őnzetlen.

— Miből következteted ezt, hisz eddig még alkalmad sem volt őt prókára tenni? Talán a látogatból? Oh, a külszin igen sok esetben csal.

— Egy olyan leány, mint Katica, képtelen a csalásra, atyám. Azért kérdem tőled, hogy midőn

szívem sugallatát követve, feleségemé tenni akarom: érhet-e ezért vád, sujthat-e anyai átok? — Én azt hiszem, hogy nem, s hogy egy ilyen átkot az Isten sem hagyhat teljesezésbe menni.

Itt elhallgatott s gondolataiba merülve állt meg a báró íróasztala előtt. Tekintete mereven nyugodott a kis képen, melyet előbb atyja oly szorgosan tisztogatott volt.

A báró e hallgatást saját álláspontja javára akarván kihasználni, e szavakkal törte meg a csendet:
— Ohajtanám, ha reggel visszatérnél Hohenbergbe s hogy mindaddig ne látogasd meg Katicát, amig újból beszéd tárgyává nem tesszük e dolgot. Nos, megígéred?

— Miért ne? Szivesen s ha kívánod, még ma visszatérek.

— Még ebben az órában?

— Igen.

— Igéred meg azt is, hogy távolléted alatt nem fogsz levelezni a leánnyal?

— Igérem, atyám!

— S most még egyet: Te nem helyesled, hogy a szökevényeket Párisban kerestessük?

— Nem, mert tudom, hogy ezzel a legjobb esetben sem érnenk célt. A hatóság segélyül hívása szintén hiabavaló dolog lenne, miután Kornéliát nem kényszeríthetjük a visszatérésre.

— Hasonló nézetben vagyok én is, — mondá a báró.

(Folytatása következik.)

náltak s a bevezető sorokban az van, hogy ezen panasz **junius 29-iki kelettel** (Tessék lapunk 86-ik számát elolvasni. Szerk.) lett Csongrád megye közigazgatási bizottságához címzetten, Zsilinszky Mihály főispánhoz beküldve. — A „Szentés és Vidéke,” a vármegyei lakajzsurnalistika organuma, melynek egész existenciája abból áll, hogy rajtuk rágódik s így állandóan belőlünk él, s mely lappal éppen ezért vajmi keveset szoktunk törődni s közleményeire éppen nem szoktunk reflektálni, most, a Bajtai testvérek panasza közlése alkalmából, „Pizkos kezek címén,” mely alatt saját megfizetett tollának forgatójánál egyebet Szentesen úgy sem érthet senki, azt írja, hogy mi ezen ügyben nem nyiltan ugyan, hanem per tangentem, Zsilinszky Mihály főispánt vádoltuk a visszaélés takarásával, s azért irtuk azt, hogy ez a panasz **már junius 29-én** beadott Zsilinszky Mihály főispánhoz, s bár nem mutattunk rá; de a Zsilinszky elleni vád nyilván kitetszik abból, hogy július 14-én volt közigazgatási bizottsági ülés és Zsilinszky főispán még se terjesztette ezen, 29-én hozzá érkezett panaszt a közigazgatási bizottság elé.

Mindenki tudja, ki lapunkat olvassa, hogy mi ott, ahol okunk van rá, nyiltan szoktunk támadni és megvádolni bárkit is, s így, ha mi ebben az ügyben azt láttuk volna, hogy Zsilinszky főispán bármiféle visszaélést takar, az ezért joggal kérdemelhető vádat nem sorok között engedjük volna sejtetni, hanem egy, mindenkitől független lap nyiltóságához illő egyenességgel támadtuk volna meg a főispánt; de ez eszünk ágában sem volt. S a ténynek meghamisítása az, a mi a „Szentés és Vidéke”-ben van; mert a „Szentés Lap” kérdéses közleménye nem azt mondja, hogy a Bajtai testvérek panasza junius 29-én adatott be Zsilinszky főispánhoz, hanem hogy junius 29-éről van ez a panasz keltező, s e két kitejés között csak a „Szentés és Vidéke” lakajhivatásából származó rosszhiszeműség nem találja meg a különbséget.

A mi már most magát a dolog érdemét illeti, bár előző közleményeinkben kijelentettük, hogy a dologhoz addig nem szólunk, míg ezen ügyben a vizsgálat be nem lesz fejezve, azonban miután a „Szentés és Vidéke”-ben az van írva, hogy a „Szentés Lap” által emelt vád, mely a vármegye urainak van ugyan szánva, s mely végeredményében azok pizkos kezeire fog visszazállni, kik a Bajtai testvérek panasza annak tiszta valóságában nyilvánosságra hozták, annál fogva a megyei visszaélések nyilt takarására hivatott ezen sajtóbeli organum pizkolódásával szemben, a közönség tájékozása érdekében már most, a vizsgálat megejtése előtt kötelességünknek tartunk a kezeink között levő adatok alapján annyit nyilvánosságra hozni, hogy a Bajtai testvérek 1887. okt. hó 11-én nem 200, hanem 400 frtot tettek le Varjassy István községi jegyző kezéhez a végből, hogy ebből 200 frtot Kovács Matild és Mária kiskoru árvák részére a megyei gyámhatóságnál helyezzen el, 200 frtot pedig Bajtai Pál horgosi öröklagyó rendelkezéséhez képest, míg az örökösök között egyezés nem jön létre, Bajtai Anna, Fodor Antalné javára helyezzen bírói letétbe. Varjassy István a kiskoruak javára eső 200 frtot Csongrád megye árvaszékének 2686—1887. és 149—1888. sz. sürgető végzése után beküldötte a megyei pénztárba; a Fodor Anna hagyatékát képező 200 frtot nem helyezte letétbe, hanem arról az összegről most, 1891. év július 18-ról keltező p— András községi közgyám a következő nyilatkozatot állítja ki:

„Alulírott községi közgyám, ugyis mint kinevezett m. gyám, ezennel megismerem és hivatalosan igazolom, hogy néhai Bajtai Pál horgosi öröklagyó hagyatékában, a nagykoru örökös Bajtai József és Bajtai György testvérek horgosi lakosok által, nagykoru testvérük Bajtai Anna, férj. Fodor Antalné horgosi lakos javára befizetett 200, azaz kétszáz forint készpénzben, mint letét, megőrzésre az én kezemenl van és a 200 frtot a letéteményezők, a bíróság rendelete, avagy Bajtai Anna Fodor Antalnénak, ha felvenni hajlandó — bármely percben kiadni, kifőkészíteni késznek nyilatkozom. Horgoson, 1891. év július 18-án. Óz András közgyám. Előttünk: Balogh János*) tanu, Tóth Henrik tanu.

* Minden tévedés kikerülése végett megjegyezzük, hogy ez a tanu nem Balogh János megyei árvaszéki elnök. Szerk.

Tehát Óz András uram nyilatkozik, hogy a Bajtai testvérek által Varjassy István községi jegyzőnél többször sürgetett 200 frt ma nála van letétben. Hogy jutott ezen letétkeléshez a tisztelt közgyám ur, azt minem most keressük, csak annyit jegyzünk meg, hogy az Óz András uram nyilatkozata 18-áról van keltező, s lapunkban július 17-én jelent meg a Bajtai testvérek panasza. A fenti adatok nyomán mindenki tisztában lehet a dologgal, s mi ezuttal ennek további feszegetésébe nem bocsátkozunk, csak annyit jegyzünk meg, hogy mikor mi a Bajtai testvérek panasza azon cím alatt hoztuk, hogy: **Ki takarja itt a visszaélést?** közleményünk vége azzal záródott, hogy mellőzzük a levélben felsorolt egyéb panaszokat, melyek szomorú világot vetnek arra, hogy Stammer alispán miként őrzi ellen a községek kormányzatát? ebben világosan rámutattunk, hogy nem Zsilinszky főispánt — mert hiszen ő a kormánzatnak nem közvetlen vezetője, — hanem Stammer alispánt tekintjük olyannak és vádoljuk azzal, hogy a visszaélést takarja és Zsilinszky Mihály főispánt rendre és sorra csak annyiban éri a jogosult kifogás és vád, hogy ő minden kérdésben Stammer alispán, tehát azon ember által informáltatja magát, ki Csongrád megye kormányzatában minden visszaéléseknek egyenes kuforrása.

Ezek azok, melyeket a Bajtaiak panasza tárgyában a „Szentés és Vidéke” „pizkos kezekkel” irt pizkolódásainak feltétlen visszautasításával elmondani szükségesnek tartottunk annak kilentésével, hogy az ezen cikkben hivatkozott okmányok hiteles másolatait lapunk szerkesztőségében bárki bármikor megtekintheti. S még csak annyit jegyzünk meg, hogy most már várjuk a vizsgálatot! A „Sz. és V.” olvasói pedig lássák be végre, hogy mily rosszhiszeműleg, a dolgok erőszakos elferdítésével akarja ez a lap a közönséget félrevezetni.

Vasuti tanfolyam.

Pályaválasztó ifjak figyelmébe.

A Budapesten főnálló vasuti tisztképező tanfolyamon, melynek célja és főadata azon egyének elméleti kiképzése, kik a vasuti vállalatoknál a forgalmi, kereskedelmi és távirdai szolgálatban, mint hivatalnokok alkalmazást kívánnak nyerni, a kereskedelemügyi miniszter intézkedése alapján a f. évi szeptember 1-én az ötödik tanév veszi kezdetét.

Tanfolyami hallgatók oly egyének vétetnek föl, kik eredeti vagy közjegyzőileg hitelesített másolati okmányokkal igazolják, hogy:

1. megfelelő elméleti előképzettséggel bírnak;
2. 18-ik életévüket már betöltötték, vagy az 1892. évi január hó végéig betölteni fogják;
3. magyar allampolgárok;
4. a hivatalos magyar nyelvet szóban is irásban tökéletesen bírnak;
5. feddhetlen előéletűek, mi a tanulmányoknak netán már korább történt befejezte óta eltelt időre nézve hatóságilag megerősített foglalkozási és erkölcsi bizonyítványokkal igazolandó;
6. a vasuti szolgálatra testileg is alkalmasak, minek bizonyítására a vasuti vállalatok orvosai és a közhatalosi orvosok hivatnak.

Ami az elméleti előképzettséget illeti, hallgatók azok vétetnek föl, kik valamely főgimnáziumot, vagy főreáltanodát, vagy azokkal egyenlő rangban álló kereskedelmi vagy katonai tanintézetet sikerrel végeztek s az előírt érettségi vagy zárvizsgát megfelelő eredménnyel letették, valamint azok, kik a cs. és kir. hadsereg, vagy a m. kir. honvédség tényleges állományában szolgáltak s a tisztvi vizsgát sikerrel letették.

Az összes hazai főgimnáziumokon s főreáltanodákon kívül ide értendők: a budapesti, fiumei, kolozsvári, székesfehérvári, debreceni, aradi, pozsonyi és oproni kereskedelmi akadémiák, az újvidéki, budapesti II., VI. és IX. kerületi községi, a brassói, turóc-szent-mártoni és fogarasi állami, a zalaegerszegi és pancsovai államilag segélyezett községi, a szegedi községi és a miskolci társulati középkereskedelmi iskolák, a Wiesner-féle temesvári, a Róser-féle budapesti és a Porges-féle pécsi középkereskedelmi iskolái, az alsókubini állami polgári iskolával kapcsolatos

középkereskedelmi iskola, Zombor sz. kir. város középkereskedelmi iskolája, a nagyváradi (nyilvánossági joggal felruházott) középkereskedelmi iskola, a keszthelyi, kassai, debreceni és kolozsmonostori m. kir. gazdasági tanintézetek; a budapesti I. ker. állami polgári iskolai tanító-képezde (az ugyanott ezen intézettel kapcsolatos elemi iskolai tanítóképezdét ide nem értve), a budapesti iparművészeti iskola; a budapesti állami középipariskola; a brassói állami gépészeti középipariskola, a főnálló katonai tanintézetek közül pedig az 1889. évi XXXIV. t.-c. alapján a m. kir. honvédségi Lndovikz Akadémiában fölállított tényleges állománybeli tisztképező tanfolyam, a cs. és kir. katonai akadémiák és főreáliskolák, a cs. és kir. gyalogsági, lovassági és tüzérségi, hadmérnöki és utászhadapród iskolák s végre a korább főnálló régi rendszerű általános tisztképező tanfolyam, a cs. és kir. katonai akadémiák, bécsujhelyi katonai akadémia a régi szervezett szerint, tüzéradadémia és hadmérnöki akadémia, katonai kollégium, katonai technikai iskolák, hadapród intézetek, tüzéradadémia, utász-iskola-szazad, hadapród szazad és utászkar-iskola.

Önként értetik, hogy az imént körülírt készültésnél magasabbat kimutatni képes (felsőbb tanintézeteket látogatott) egyének szintén felvétetnek; de akik huzamosb időn (több éven át tanulmányokkal mar egyáltalán nem foglalkoznak, fölvetelre nem számíthatnak.

A tanév szeptember hó 1-én kezdődik és egy huzamban 10 hónapon át tart.

A tanév befejeztével tavozási bizonyítványban részesített hallgatók a hazai vasutakhoz osztatnak be és három hónapig tartó gyakorlati próbaszolgálat után, a minden év október hó 10-től december 23-ig terjedő időszakban megejtendő képesítő vizsgára bocsátatnak s a vizsgálat sikeres megállása esetében a vasuti szolgálatra képesítő bizonyítványt nyernek.

A képesítő bizonyítványok a magyar korona területén létező összes vasuti vállalatok által jogérvényeseknek tekintetnek és pedig oly hatálylyal, hogy a forgalmi, kereskedelmi és távirda-szolgálatnál hivatalnokokká csakis azok nevezhetők ki, kik a tanfolyamon a képesítő vizsgát sikerrel letették.

Megjegyeztetük, hogy az eddigi négy évi tanfolyamon képesített összes hallgatók tulnyomóan mint hivatalnokok, csekélyebb részben hivatalnok-gyakornokok máris alkalmazva vannak a hazai vasutaknál.

Beiktatási díj fejében mindenki 10 frtot tartozik fizetni; ezenkívül 60 frt tandíj fizetendő.

Azok, kik szegénységük alapján a tandíj fizetése alól magukat fölmentetni kívánják, ez irant beiktatásuk alkalmával a folyó évben kiállított — hiteles adatokra támaszkodó — szegénységi bizonyítvánnyal felszerelt külön kérvénnyel folyamodhatnak.

A tanfolyam saját épületében célszerűen és kényelmesen van elhelyezve, külön szakkönyvtár és muzeum felett rendelkezik és külön intezeti orvos működik.

További fölvilágosítást a postadíj beküldése mellett, alulírott igazgatóság készséggel megad.

Fölhivatnak mindazok, kik e tanfolyamba az 1891—2. tanévre fölvetelüket óhajtkák, hogy kellőleg felszerelt folyamodványukat a „vasuti tisztképező tanfolyam” igazgatóságánál (Budapest, VIII. Luther-utca 3. szám) leskesőbb f. évi augusztus hó 20-ig nyujtsák be.

Helyi és megyei hírek.

— **Városi közgyűlés.** Mint értesülünk, városunk képviselő testülete f. hó 28-án és a következő napon közgyűlést fog tartani.

— **Lám lám,** feltámadt a lovagok korszaka! A kis Mikec, ez az apró, csepp kis emberke, ez a kis intelligentia, ez a parányi krém, kiáll és mint egy Toldi Miklós, megfenyegeti lapunkat, amiért az egy szegény, beteg, nyomorult nőnek védelmére kelt a szentesi nőegylettel szemben. S ez a csepp kis méreg, elég ildomtalan egy, lapunk által soha még gondolatban sem érintett előkelő hölgy nevének, a nőegylet elnökének nyilt meghurcolásával állni k

